

Què sap lo bou del patiment de l'altre?

«Ara observem el retorn progressiu de fauna que s'havia donat per perduda»

Andreu Subirats, poeta ebrenc, diu: "Què sap lo bou del patiment de l'altre?". "Lo" bou, la llúdriga, l'aligot, l'anguila, el teix, les orquídiades... saben poc dels mals moments dels altres, que som nosaltres. Però tots acaben gaudint o patint els nostres èxits i fracassos.

Només oblidats pel despoblament resultant de pestes i guerres, han estat perseguits durant segles per posar-ne un tros a l'olla o per protegir-nos del fred amb les seves pells. També han patit l'enterboliment de l'aire i l'aigua conseqüència del creixement econòmic i demogràfic, sobretot, del segle XX.

L'ambientalisme dels anys 70 del segle passat, la creació dels primers espais naturals protegits (p. e. els Aiguamolls de l'Alt Empordà, el 1983) i, de manera destacada, l'entrada a la Unió Europea (1986) van representar un revulsiu molt positiu per al medi natural i la biodiversitat.

Les normatives i les subvencions europees van accelerar un canvi de model i valors a la indústria i a la societat, que es van veure aviat amb la recuperació de la transparència de l'aigua a la mar i els rius. Ara observem el retorn progressiu de fauna que s'havia donat per perduda: els rapinyaires i altres ocells van en augment -sense por de la presència humana-, la llúdriga és a tots els rius del país, l'ós està ben establert al Pirineu i el llop retorna a poc a poc.

Queda molta feina per fer: el bosc, desendreçat, cobreix espais que s'havien obert al Neolític; l'agricultura intensiva ha rarificat perdus, guatlles i plantes ruderals; els rius porten menys aigua del compte, les aigües subterrànies estan farcides de nitrats i bacteris fecals; el cranc vermell americà predomina als torrents i entra als horts, i el senglar, a les ciutats. I som molts.

Des del 2009, tenim aprovada una Llei de Pesca Continental de Catalunya, però no el seu Reglament, que permetria desenvolupar-la realment. Injustificable. Tampoc disposem de l'Agència del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya -de la que es parla des de fa 20 anys!-, la proposició de la llei de la qual, aprovada la tardor del 2017, va quedar aturada amb la intervenció de la Generalitat per part de Madrid.

També falta aprovar un Decret de Govern per activar l'acord de la Taula del Ter, signat l'agost del 2017, per millorar progressivament els cabals a tota la seva conca. Així mateix, la majoria de projectes de conservació de la natura, amb participació pública, aquest 2017 han patit daltabaixos greus deguts, administratius i financers. L'article 155 ha estroncat de tot i molt.

Encetem, doncs, un any 2018 amb molts de deutes. Necessitem la llibertat plena dels nostres governants legítims perquè facin i refacin, també, ponts amb la natura.